

28.12.2018

Istoria BNM

Banca Națională a Moldovei (BNM) a fost înființată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova la 4 iunie 1991, cu desemnarea guvernatorului - Leonid Talmaci.

Obiectivul fundamental al Băncii Naționale a Moldovei este asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

BNM are următoarele atribuții de bază:

- stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat;
- acționează ca bancher și agent fiscal al statului;
- licențiază, supraveghează și reglementează activitatea instituțiilor financiare;
- constituie, licențiază, operează, reglementează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, în condițiile stabilite de lege, și promovează funcționarea stabilă și eficientă a acestora;
- activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale;
- stabilește regimul cursului de schimb al monedei naționale;
- păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului;
- întocmește balanța de plăți a statului;
- efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova;
- activează în calitate de autoritate de rezoluție;
- licențiază, reglementează și supraveghează activitatea de prestare a serviciilor de plată și a activității de emiteră a monedei electronice s.a.

Banca Națională a Moldovei are un rol important în procesul de tranziție la economia de piață a Republicii Moldova. Din 1991 și până în prezent au fost elaborate și implementate un șir de măsuri eficiente în vederea stabilizării mediului monetar și de credit. Cel mai important pas în acest sens a constituit introducerea în circulație la 29 noiembrie 1993 a monedei naționale - leul moldovenesc - cu promovarea ulterioară a unei politici monetare și de credit antiinflaționiste. Astfel s-a reușit stoparea inflației galopante de la începutul anilor 90. Până la introducerea monedei naționale, pe teritoriul Republicii Moldova au circulat rublele sovietice și cupoanele moldovenești.

Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova și de a retrage din circulație bancnote și monede ca mijloc de plată. De asemenea, Banca Națională are dreptul exclusiv de a emite pe teritoriul Republicii Moldova bancnote și monede comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic. Prima emisiune numismatică a avut loc în 1996, odată cu punerea în circulație a monedei comemorative dedicate aniversării a 5-ea de la proclamarea independentei Republicii Moldova.

În anul 1995, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea instituțiilor financiare. Conform primei legi, BNM este independentă în exercitarea atribuțiilor sale, fiind responsabilă față de Parlament. Cea de-a doua lege a avut drept scop crearea unui sector financiar puternic și competitiv, neadmiterea riscului excesiv în acest sistem și protejarea intereselor deponenților.

Începând cu anul 1998, Banca Națională a renunțat la practica stabilirii cursului oficial de schimb al monedei naționale față de dolarul SUA la Bursa valutară și a procedat la determinarea acestuia ca medie aritmetică simplă a mediilor ponderate ale cursurilor de cumpărare și vânzare a dolarului SUA contra lei moldovenești pe piața inter- și intrabancară. Acest fapt a permis descentralizarea pieței valutare interne în corespundere cu practicile țărilor dezvoltate.

Ca urmare a lichidării riscurilor excesive în bănci și creării condițiilor necesare pentru menținerea stabilității financiare a acestora, în iulie 2004, a fost înființat sistemul de garantare a depozitelor, prin lansarea activității Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar. Statutul legal al acestui fond îi asigură independență juridică, operațională, financiară și administrativă. La sistemul de garantare a depozitelor participă în mod obligatoriu toate băncile licențiate de Banca Națională a Moldovei. Mijloacele destinate pentru garantarea depozitelor se acumulează din contribuțiile băncilor.

De asemenea, în contextul alinierii la standardele internaționale, în anul 2006, Banca Națională a Moldovei a implementat

un nou sistem automatizat de plăți interbancare (SAPI). Acesta este compus din sistemul de decontare pe bază brută în timp real destinat procesării plăților urgente și de mare valoare și sistemul de compensare cu decontare pe bază netă destinat procesării plăților de mică valoare. Astfel, a fost realizată o infrastructură modernă de plăți, care a creat premise importante pentru prestarea serviciilor de plată de o înaltă calitate și facilitarea efectuării plăților fără numerar.

În anul 2012 a fost adoptată Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică nr. 114 din 18.05.2012, în scopul stabilirii unui cadru legal uniform pentru promovarea activității eficiente și competitive pe piața de prestare a serviciilor de plată, de emitere și de răscumpărare a monedei electronice și pentru protejarea drepturilor și intereselor legitime ale utilizatorilor serviciilor de plată și ale deținătorilor de monedă electronică. Intrarea în vigoare a acestei legi, ale cărei prevederi au fost transpuse din cadrul normativ UE, a creat premise pentru apariția unor noi jucători pe piața serviciilor de plată electronice, și anume a prestatorilor de servicii de plată nebancari, fapt ce a impulsionat dezvoltarea și diversificarea metodelor de plată fără numerar.

În vederea valorificării oportunităților și inițiativelor de promovare a noilor instrumente de plată fără numerar, Banca Națională a Moldovei a înființat, în anul 2013, Consiliul Național de Plăți (CNP), un forum profesionist de consultare la nivel înalt între diverse instituții publice și private, pentru susținerea funcționării sigure și stabile a sistemului de plăți din Republica Moldova. CNP va facilita alinierea serviciilor de plată la cererea pieței și la cele mai înalte standarde internaționale și va contribui la încurajarea concurenței pe piața plăților fără numerar, astfel încât agenții economici și populația să beneficieze de servicii de plată calitative la prețuri avantajoase.

De asemenea, pentru eficientizarea transferurilor de fonduri, în sectorul bancar din Republica Moldova, în perioada anilor 2013-2017, a fost implementat codul IBAN (International Bank Account Number) atât pentru transferurile internaționale, cât și pentru cele naționale, cu scopul de a minimiza erorile, timpul de procesare a datelor și de a reduce costurile serviciilor de transfer.

Din anul 2013, Banca Națională a trecut la regimul țintirii directe a inflației.

În conformitate cu Strategia politicii monetare pe termen mediu (aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 303 din 27 decembrie 2012), BNM a stabilit ținta inflației calculată în baza indicelui prețurilor de consum în valoare de 5,0% anual cu o posibilă deviere de $\pm 1,5$ puncte procentuale. Totodată, în concordanță cu ținta inflației, Banca Națională a Moldovei a optat pentru regimul de flotare gestionată a cursului de schimb, fără a avea o țintă prestabilită.

În scopul întăririi capacităților Băncii Naționale a Moldovei de a interveni în situații de criză, prin intermediul Legii nr.232 din 3.10.2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, Republica Moldova a transpus Directiva 2014/59/UE privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, aceasta fiind și un angajament asumat de țara noastră în contextul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Astfel, odată cu implementarea acestei legi, Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate de rezoluție, dispune de pârghii legale pentru a preveni insolvența sau, în cazul în care aceasta se produce, pentru a reduce la minim consecințele negative prin menținerea funcțiilor de importanță sistemică ale instituției aflate în această situație.

În temeiul Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, precum și în contextul alinierii la standardele Basel III, în august 2018, BNM a implementat primul set de instrumente macroprudențiale – amortizoarele de capital. Acestea au ca scop creșterea rezilienței băncilor împotriva potențialelor pierderi rezultate din materializarea anumitor riscuri sistemice. BNM revizuieste periodic ratele amortizoarelor de capital stabilite și, la necesitate, le ajustează.

Banca Națională a Moldovei și-a desfășurat activitatea sub conducerea guvernatorilor Leonid Talmaci, Dorin Draguțanu, Sergiu Cioclea, Octavian Armașu. Din 22 decembrie 2023, guvernator al Băncii Naționale este Anca Dragu.

Tag-uri

[atribuții de bază](#) ^[4]

[strategia politicii monetare](#) ^[5]

[SAPI](#) ^[6]

[Fondul de garantare](#) ^[7]

[depozite](#) ^[8]

[Politică monetară](#) ^[9]

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/istoria-bnm>

Legături conexe:

[1] http://bnm.md/files/Strategia_politicii_monetare_a_Băncii_Naționale_a_Moldovei_pentru_perioada_2010-2012_.pdf [2] <http://bnm.md/ro/content/strategia-politicii-monetare-bancii-nationale-moldovei-pe-termen-mediu> [3] http://bnm.md/files/Memorandumul_de_înțelegere_privind_menținerea_stabilității_financiare_.pdf [4] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=atribuții_de_bază](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=atribuții_de_bază) [5] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=strategia_politicii_monetare](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=strategia_politicii_monetare) [6] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=SAPI](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=SAPI) [7] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Fondul_de_garantare](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Fondul_de_garantare) [8] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=depozite](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=depozite) [9] [http://bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=Politică_monetară](http://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Politică_monetară)